

**Institut de Drets Humans
de Catalunya**

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2000

ÍNDEX

1. Introducció	2
2. Vida associativa	4
3. XVIIIè Curs de Drets Humans 2000	6
4. Beques d'estada al Consell d'Europa	12
5. Beca d'estada al Centre de Drets Humans de Nacions Unides a Ginebra	13
6. Beca d'estada al "Instituto Interamericano de Derechos Humanos" y a la "Corte Interamericana de Derechos Humanos" a Costa Rica	14
7. XIVè Premi Solidaritat i IIIª Menció Especial Mitjans de Comunicació	15
7.1. Acta de la Reunió del Jurat	
7.2. Celebració XIIIè Premi Solidaritat i IIª Menció Especial Mitjans de Comunicació	
8. Reunió HURIDOCS	19
8.1. Programa	
9. Programa de desenvolupament democràtic a països de Amèrica Central	21
10. Publicacions	22
11. Iniciatives per la pau a Euskadi	23
11.1. Manifest	
11.2. Entrega del Manifest al Lehendakari	
11.3. Conferència del lehendakari a Barcelona	
11.4. Cicle de debats	
12. Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a les ciutats	26
13. Altres activitats i col·laboracions	29
13.1. Àmbit internacional	

1. INTRODUCCIÓ

Durant l'any 2000, l'INSTITUT DE DRETS HUMANS DE CATALUNYA ha continuat les seves activitats, iniciades el 1982, i que tenen com a objectius principals l'estudi, la divulgació, l'ensenyament i la promoció dels Drets Humans.

Ja des de l'inici, l'Institut va comptar amb l'adhesió de diverses entitats ciutadanes catalanes. D'altres s'hi han afegit amb posterioritat.

Actualment, l'Institut de Drets Humans de Catalunya es plau de tenir com a institucions adherides les que tot seguit enumerem:

- Amnistia Internacional
- Associació Catalana de Juristes Demòcrates
- Associació per a les Nacions Unides a Espanya
- Centre d'Estudis Francesc Eiximenis
- Centre d'Informació i Documentació Internacionals a Barcelona (CIDOB)
- Col·legi Oficial de Diplomats en Treball Social i Assistents Socials de Catalunya
- Col·legi Oficial d'Enginyers de Catalunya
- Comissió de la Infància de Justícia i Pau
- Fundació per la Pau
- Gabinet de Drets Humans de la Creu Roja
- Grup Cristià de promoció i defensa dels Drets Humans
- Grup de Juristes Roda Ventura
- Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona
- Il·lustre Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i Ciències de Catalunya

- Il·lustre Col·legi Oficial de Metges de Barcelona
- Il·lustre Col·legi de Procuradors dels Tribunals de Barcelona
- Il·lustre Col·legi Oficial de Químics de Catalunya i Balears
- Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona (ICESB)
- Institut Victor Seix de Polemologia
- Justícia i Pau
- Pax Christi

Hem vist com, any rera any, les activitats de l'Institut de Drets Humans de Catalunya anaven creixent, tot consolidant la projecció i el prestigi de la nostra institució. Seguint en aquesta línia, l'Institut de Drets Humans de Catalunya ha continuat augmentant les seves activitats, com reflecteix la memòria que tot seguit oferim.

2. VIDA ASSOCIATIVA

L'Assemblea General Ordinària de l'exercici de l'any 2000, va ser celebrada el dia 20 de juliol. En ella van ser aprovats, per unanimitat dels assistents, l'acta de l'assemblea, la memòria i el balanç econòmic de l'any 1999 així com el pressupost de l'Institut per a 2000.

La Junta Directiva de l'Institut de Drets Humans de Catalunya ha estat integrada durant l'any 2000 per:

President

José Manuel Bandrés Sánchez-Cruzat

Vice-President

Eugeni Gay Montalvo

Secretari

Joan Garcia Grau

Tresorer

Ignasi Torrent Portabella

Comptador

Enric Sánchez Abanades

Consellers

Helena Torroja Mateu
Josep Mª Solsona Sancho
Santiago Ripol Carulla
Jordi Bonet Perez
Jaume Saura Estapa
Montserrat Tafalla Plana
Maurici Anglarill Perez
Xavier Fernández Pons
Enric Sánchez Abanades
Ramon Riu i Fortuny

Director

Eugeni Gay Montalvo

Director Adjunt

Josep Mª Solsona Sancho

Comitè D'Honor

Joaquin Ruiz-Gimenez Cortes

Agustí De Semir Rovira

Josep Verde Aldea

Victoria Abellan Honrubia

3. XVIIIÈ CURS DE DRETS HUMANS 2000

Durant el mes de març es va desenvolupar la divuitena edició del CURS DE DRETS HUMANS de l'Institut de Drets Humans de Catalunya. Celebrat del 6 de març al 7 d'abril, ha comptat amb la participació d'un total de 42 ponents. El Curs de Drets Humans, sota la direcció del Sr. Joan Garcia i Grau, i la sots-direcció del Sr. Xavier Armengol i Gozález-Rothvoss, tingué la següent estructura:

- **Dia 6 Març.- Dilluns**

Inauguració del Curs, a càrrec del Molt Honorable Sr. Joan Rigol I Roig, President del Parlament de Catalunya i del Prof. Sr. José Manuel Bandrés, President de l'Institut de Drets Humans de Catalunya.

Lliçó inaugural, a càrrec del Prof. Sr. Eugeni Gay Montalvo, President del Consell General de la Advocacia Espanyola.

- **Dia 7 Març.- Dimarts**

Els protecció dels drets humans a la Constitució Espanyola de 1978 a càrrec del Prof. Sr. TOMAS GUI I MORI, Advocat

- **Dia 8 Març.- Dimecres**

Eficàcia i garantia dels drets humans a càrrec del Prof. Sr. Francesc Casares I Potau, President de la Federació catalana d'ONGs pels drets humans

- **Dia 9 Març.- Dijous**

Polícia i Drets Humans, a càrrec del Prof. Sr. Amadeu Recasens I Brunet, Director de l'Escola de Policia de Catalunya.

- **Dia 10 Març.- Divendres**

Ciutats per la pau, a càrrec del Prof. Sr. Odon Elorza, Alcalde de San Sebastián i del Prof. Robert Stocker, Alcalde de Belfast.

- **Dia 13 Març.- Dilluns**

Democràcia i lluita contra la corrupció, a càrrec del prof. Sr. Carlos Jiménez Villarejo, Fiscal en cap de la Fiscalia Anticorrupció i del prof. Sr. Leoluca Orlando, Alcalde de Palermo.

- **Dia 14 Març.- Dimarts**

L'OEA i la protecció dels drets humans a l'Amèrica, a càrrec del prof. Sr. Juan Mendez, membre de la Comissió de l'OEA.

- **Dia 15 Març.- Dimecres**

Dret de Solidaritat amb el Quart Món, a càrrec de la prof. Sra. Nuria de Gispert i Feliu, Presidenta de Càritas i la prof. Sra. Nuria Vives i Ferre, membre de la Comissió Permanent de l'Associació SOS Racisme.

- **Dia 16 Març.- Dijous**

Poder Judicial i Drets Humans, a càrrec del Prof. Sr. Emilio Berlanga Ribelles, Magistrat del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i del Prof. Sr. Antonio Doñate Martín, Professor de l'Escola Judicial.

- **Dia 17 Març.- Divendres**

El Dret al desenvolupament com a Dret Humà, a càrrec del Prof. Sr. Carlos Villan Duran, del Centre de Drets Humans de les Nacions Unides a Ginebra.

El Conveni Europeu de Drets Humans i el Protocol onzè, a càrrec del Prof. Sr. Jordi Bonet i Pérez, Professor titular de Dret Internacional Públic,

Universitat de Barcelona.

- **Dia 20 Març.- Dilluns**

Els mitjans de comunicació i els Drets Humans, a càrrec del Prof. Sr. Ignacio Ramonet, Director de Le Monde Diplomatique.

- **Dia 21 Març.- Dimarts**

Presons a Catalunya, a càrrec del prof. Sr. Francesc Gimenez i Gusi, Director General de Serveis Penitenciaris i de Rehabilitació i del prof. Sr. Alex Masllorens i Escubós diputat al Parlament de Catalunya.

- **Dia 22 Març.- Dimecres**

El Defensor del Pueblo i el Síndic de Greuges, a càrrec dels Profs. Srs. Antoni Rovira Viñas, Defensor del Pueblo en funcions i del Prof. Sr. Anton Cañellas i Balcells, Síndic de Greuges

- **Dia 23 Març.- Dijous**

Unió monetària i política social, a càrrec del Prof. Sr. Luis de Sebastian, ESSADE, Universitat Centre Americana d'El Salvador.

- **Dia 24 Març.- Divendres**

La Convenció dels Drets de l'Infant, deu anys després, a càrrec del Prof. Sr. Joaquin Ruiz-Giménez, President d'UNICEF Espanya i del prof. Sr. Jordi Cots i Moner, Adjunt al Síndic per els Infants.

- **Dia 27 Març.- Dilluns**

La Tolerància: minories ètniques, religioses, immigrants, refugiats i estrangers, càrrec de la Prof. Sr. Absjorn Eide, Director de l'Institut de Drets Humans de Noruega i President de la Comissió de

multiculturalitat de NNUU

- **Dia 28 Març.- Dimarts**

Els avenços en la lluita contra la impunitat, a càrrec del Prof. Sr. Joan E. Garcés Ramon, advocat i del prof. Sr. Carlos Castresana Fernández, fiscal.

La nova llei de protecció de les dades personals, a càrrec del Prof. Sr. Santiago Ripol i Carulla, professor titular de Dret Internacional Públic de la Universitat Pompeu Fabra.

- **Dia 29 Març.- Dimecres**

L'esport i l'administració de Justícia: reflexions legislatives i jurisprudencials, a càrrec del prof. Sr. Fernando Ledesma i Bartret, Magistrat del Tribunal Suprem.

- **Dia 30 Març.- Dijous**

Els Drets Humans i deures dels governs locals, a càrrec del Prof. Sr. Lorenzo Martín Retortillo, Catedràtic de Dret Administratiu, Universitat Complutense de Madrid.

- **Dia 31 Març.- Divendres**

Comerç i Tràfic d'armes, a càrrec del Prof. Sr. Vicenç Fisas, Càtedra Unesco: Pau i Drets Humans, Universitat Autònoma de Barcelona.

Jurisprudència del Tribunal de Drets Humans del Consell d'Europa, a càrrec de la Prof. Sra. Montserrat Enrich i Mas, Lletrada en Cap, Secció Jurisprudència i Investigació, Tribunal Europeu de Drets Humans del Consell d'Europa.

- **Dia 3 d'abril.- Dilluns**

Els Drets Humans a l'àrea de la Mediterrània, a càrrec del Prof. Sr. Claudio Zanghi, Universitat "La Sapienza".

- **Dia 4 d'abril.- Dimarts**

Drets Humans: retòrica política o realitat jurídica?, a càrrec del Prof. Sr. Juan Antonio Carrillo Salcedo, Catedràtic de Dret Internacional de la Universitat de Sevilla.

Els Drets Humans en front a la ideologia economista, a càrrec del Prof. Sr. Peter Leuprech, degà de la Facultat de Dret de la Universitat McGill.

- **Dia 5 d'abril.- Dimecres**

La qüestió de Tímor, a càrrec del Prof. Sr. Julio de Castro Caldes, Ministre de Justícia de Portugal i el prof. Sr. Jaume Saura i Estapà, professor titular de Dret Internacional Públic de la Universitat de Barcelona i observador del referèndum de Tímor Oriental.

- **Dia 6 d'abril.- Dijous**

La pena de mort: revisió de la causa de Salvador Puig Antich, a càrrec del Prof. Sr. Francesc Caminal i Badia, Vocal del Consell General del Poder Judicial.

- **Dia 7 d'abril.- Divendres**

Cloenda del Curs a càrrec de la Hble. Sra. Nuria de Gispert i Català, Consellera de justícia, del Prof. Sr. Pierre-Henri Imbert, del Consell d'Europa, i del Prof. Sr. José Manuel Bandrés, President de l'Institut de Drets Humans de Catalunya.

[Director del curs:](#)

Joan García i Grau

Adjunt a la direcció:

Xavier Armengol i González-Rothvoss

Secretaria:

Mariona Capell i Oller

El curs d'enguany ha comptat amb una participació de 102 alumnes.

4. CONCURS DE BEQUES D'ESTADA AL CONSELL D'EUROPA

Entre els matriculats al curs de Drets Humans que van presentar un treball sobre el Consell d'Europa, les seves institucions i els mecanismes de protecció dels Drets Humans, es van concedir cinc beques d'estada a Strasbourg durant la segona quinzena de setembre, a la seu del Consell d'Europa.

Tot seguit indiquem els noms de les persones becades, i els títols dels treballs gràcies als quals esdevingueren creditors de les beques del Consell d'Europa

Sra. Nelly Margoth Paredes Rojas.
"Derechos Humanos de los inmigrantes en la Union Europea".

Sra. Anna Gallardo Contijoch,
"El Consell d'Europa i el fenomen de la immigració".

Sr. Marc Antoni Boncompte i Pueyo,
"Internet; drets fonamentals".

Sr. Carles Grima i Camps,
"La interpretació dels drets fonamentals de conformitat amb els tractats internacionals"

Sra. Roser Herrera Fayos,
"Les construccions doctrinals del Tribunal Europeu de drets humans: influència en la interpretació constitucional dels drets fonamentals".

5. CONCURS DE BECA D'ESTADA AL CENTRE DE DRETS HUMANS DE NACIONS UNIDES A GINEBRA

Entre els matriculats al curs, post-graduats, que van presentar un treball d'investigació sobre la protecció internacional dels Drets Humans i la funció de les Nacions Unides en aquesta matèria, va ser concedida una Beca d'estada d'una durada de dos mesos al centre de Drets Humans de l'Organització de les Nacions Unides a Ginebra.

L'alumne guardonada fou la Sra. Lucrecia Hernández Vitar, pel treball “ *La vida no vale nada*”.

6. CONCURS DE BECA D'ESTADA AL "INSTITUTO INTERAMERICANO DE DERCHOS HUMANOS" I A LA "CORTE INTERAMERICANA DE DERECHOS HUMANOS" A SAN JOSÉ DE COSTA RICA

Durant l'any 2000 l'Institut de Drets Humans de Catalunya ha convocat la segona Beca d'Estada a Iberoamèrica adreçada a llicenciats de dret, seleccionada la plaça mitjançant un concurs públic de treballs d'investigació davant un Jurat format per membres de l'Institut de Drets Humans de Catalunya.

Aquesta Beca d'estada a Centreamèrica comprèn un stage d'un mes a Costa Rica, San José, en el qual l'alumne becat realitzarà pràctiques a la Corte Interamericana de Derechos Humanos, a l'Instituto Interamericano de Derechos Humanos i a la Defensoría de los Habitantes.

L'alumne guardonat fou David Bondia i Garcia pel seu treball *"El principi de no discriminació en el conveni europeu per la salvaguarda dels drets humans i les llibertats fonamentals"*.

7. XIVè PREMI SOLIDARITAT i IIIª MENCIÓ ESPECIAL MITJANS DE COMUNICACIÓ

L'Institut de Drets Humans de Catalunya atorga anualment el Premi Solidaritat, per tal de distingir la trajectòria d'aquells ciutadans, entitats o agrupacions que es destaquen per la seva lluita en la defensa dels Drets Humans, d'una forma molts cops callada i abnegada, en l'àmbit territorial de Catalunya.

Els anys anteriors van ser guardonats per la nostra institució el Germà Adrià Trescents (any 1987), Sor Genoveva Masip (any 1988), l'Associació JAMA KAFO (any 1989), el Sr. Manuel Lecha Legua (any 1990), els centres Casal dels Infants del Raval i el Centre Obert Joan Salvador Gavina (any 1991), l'entitat Justícia i Pau (any 1992), el germà Alfredo Trivez Zalaya i l'equip de la Sida (any 1993), l'Entitat Institut de Reinserció Social (IRES) (any 1994), el Doctor Alfons Bada (any 1995), el Centre de Justícia Juvenil l' Alzina (any 1996), el Dr. Atxotegui, del SAPIR (any 1997), la Plataforma d'Aules Taller (any 1998) i el Dr. Ramon Blasi, d'ARABDIS (any 1999).

El Premi Solidaritat, que consisteix en el lliurament d'una obra cedida per artistes de reconegut prestigi, ha comptat amb la valuosa aportació de Maria Roca, Joaquim Vancells, Daniel Argimon, Josep Mª Subirachs, Carme Aiguadé, Manuel Anoro, Antoni Tàpies, Joan Pere Viladecans, Jaume Muxart. L'Institut vol agrair a tots ells el seu gest solidari, que ha fet possible l'existència i consolidació del Premi Solidaritat.

En l'edició de 2000 el guardonat amb el Premi Solidaritat ha estat la

germana **Ana Losada, de l'associació BAYT-AL-THAGAFÀ**, acta del Premi Solidaritat que tot seguit reproduïm.

7.1. Acta de la reunió del jurat del XIVè Premi Solidaritat 2000

Dia: 16 de gener de 2001

Hora: 20h.

Seu: Seu de l'Institut de Drets Humans de Catalunya, Provença 264, 3er 2^a

El jurat format per:

El jurat format pels membres de la Junta Directiva de l'Institut de Drets Humans de Catalunya.

Sr. José Manuel Bandrés Sanchez-Cruzat, President de l'IDHC

Sr. Eugeni Gay Montalvo, Vice president de l'IDHC

Sr. Josep Mª Solsona i Sancho, Director adjunt de l'IDHC

Sr. Joan Garcia i Grau, Secretari de l'IDHC

Sr. Ignasi Torrent i Portabella, Tresorer de l'IDHC

i els consellers

Sra. Helena Torroja i Mateu, consellera de l'IDHC

Sra. Montserrat Tafalla i Plana, consellera de l'IDHC

Sr. Maurici Anglarill i Perez, Conseller de l'IDHC

Sr. Jorid Bonet i Perez, Conseller de l'IDH,

Sr. Santiago Ripol i Carulla, Coseller de l'IDHC

Sr. Xavier Fernandez Pons, Conseller de l'IDHC

Sr. Ramon Riu i Fortuny, Conseller de l'IDHC

Sr. Xavier Armengol i Gonzalez-Rothvoss, Conseller de l'IDHC

Sr. Jaume Saura i Estapà, Coseller de l'IDHC

Sr. Enric Sanchez i Abanades, Conseller de l'IDHC

Reunit el jurat, es dona compte de les candidatures rebudes fins el dia 16 de gener de 2001, lliurant-se tot seguit a cada component del jurat una còpia de cada escrit de presentació de candidatures. A continuació es procedeix a una àmplia deliberació entre els membres del jurat, a fi i efecte d'escollir entre els candidats la persona, institució o entitat guanyadora d'aquest XIV Premi Solidaritat i de la III Menció Especial Mitjans de Comunicació tot tenint en compte les bases de la convocatòria.

Es recorda:

Atorgar el XIVè Premi Solidaritat de l'Institut de Drets Humans de Catalunya, a l'**associació BAYT-AL-THAGAFÀ dirigida per la germana Teresa Losada**. Aquesta associació té com a objectiu la integració cultural i social dels immigrants arabo-musulmans a Catalunya, l'Institut de Drets Humans vol col·laborar per a que a aquesta associació obtingui el reconeixement que li correspon dins la nostra societat.

Amb aquest gest l'Institut de Drets Humans de Catalunya agraeix a la Germana Teresa Losada que vulgui acceptar aquest XIVè Premi Solidaritat

En l'edició de 1998, en ocasió del cinquantè aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans de les Nacions Unides, la junta de l'Institut de Drets Humans de Catalunya, va acordar crear una **Menció Especial Mitjans de Comunicació**, en reconeixement d'aquells mitjans que en l'exercici de la seva tasca divulgativa i informadora aborden de manera clara i decidida la defensa dels més desvalguts i la protecció dels drets humans ja sigui en l'àmbit del nostre país o d'arreu del món.

La III Menció Especial Mitjans de Comunicació s'atorga a les periodistes **Sra. Anna Tortajada (escriptora) i Mònica Bernabé (periodista)** que fent-se passar per afganeses, enfundades amb el burka, van descobrir que les dones i filles afganeses continuaven sotmeses a un règim de terror i crueltat.

Amb aquest gest, l'Institut de Drets Humans de Catalunya, agraeix a la Sra. Anna Tortajada i la Sra. Mònica Bernabé que vulguin acceptar la Menció Especial Mitjans de Comunicació.

I sense cap altre assumpte a tractar, s'aixeca la sessió de la qual s'estén aquesta acta.

El jurat vol també expressar el seu agraïment a la pintora Sra. Paula Leiva, per la donació gratuïta i altruïsta efectuada de la seva obra, fent possible l'atorgament d'aquest premi. Volem també fer extensiu el seu agraïment al Cor Vivaldi de l'Escola IPSI, que ens ofereix el concert amb el que clourem aquest acte.

7.2. Celebració XIIIè Premi Solidaritat i II^a Menció Especial Mitjans de Comunicació

La celebració va tenir lloc el 22 de febrer al Parlament de Catalunya, a la Sala del "Passos Perduts". L'acte va ser presidit pel Molt Honorable Sr. Joan Rigol i Roig, President del Parlament y per l'Excelentíssim Sr. José Manuel Bandrés, President de l'Institut de Drets Humans de Catalunya. L'acte va consistir en un breu parlament dels Presidents i dels guardonats. Acte seguit es va fer entrega de les plaques de reconeixement i de l'obra cedida pel pintor català Jaume Muxart. Per finalitzar es va oferir un concert de Cant Coral per part del "Cor Vivaldi".

8. REUNIÓ HURIDOCS

L'Institut de Drets Humans de Catalunya, aquest any , organitza la trobada del Comitè d'Europa, del qual forma part, a Barcelona els dies 23 a 25 de març, amb la participació d'unes 50 ONGs provinents de tot Europa.

L'Institut de Drets Humans de Catalunya forma part de la xarxa Huridoccs que és un Sistema Internacional de Documentació i d'Informació sobre Drets Humans que té com a objectiu homogeneïtzar els instruments documentals en matèria de drets humans, creant dos tipus de programa un per registrar de forma unificada les denúncies i l'altre per unificar els criteris de classificació en matèria de bibliografia. Programa traduït al català per part de l'Institut de Drets Humans de Catalunya. La xarxa està formada per cinc comitès, el d'Europa, el de Canadà i EEUU, l'Àrab, el d'Àsia i el d'Amèrica llatina i el Carib.

8.1 Programa

- **Dijous, 23 març**
Recepció
IDHC, Institut de Drets Humans de Catalunya

- **Divendres, 24 març**
Inauguració de la Reunió
Elecció President
Presentació dels participants i de les seves organitzacions
Presentació dels participants i de les seves organitzacions (continuació)
Resum sobre la 22 Reunió a Berlín 1999
Presentació dels informes sobre les xarxes temàtiques i els grups de treball, inclosos:
 - Refugiats/minories/migracions
 - Tortura,

- Infants
 - Llibertat d'expressió
 - Terreny comú IGO/NGO
 - Informació Tecnològica
 - Documentació Client
 - Sumari
 - PDN (Documentació ret de treball del psicotrauma)
- Xarxes temàtiques i grups treball (continuació)
Utilització d'Internet per a la documentació en drets humans
Experiències pràctiques de Nizcor/Drets (per Antonia Macias, Equip Nizcor)
Comissió de treball sobre xarxes temàtiques i grups de treball

- **Dissabte, 25 març**

- Informes de les diferents reunions sobre les xarxes temàtiques i els grups de treball
Des de HTML a XML (amb Fiona Trott y Carolyn Eager, Aministia Internacional, UK)
Discussió sobre XML
El desenvolupament dels Drets Humans dins del Consell d'Europa (per James Lawson)
Desenvolupament dins de HURIDOCS
- Secretariat
 - Fons
 - Preparació
 - Software
 - Comunicacions electròniques amb Internet
 - Treballs de xarxes regionals en altres part del món
- Presentació nova versió d'EVSYS y de HURIDOCS
Formats standar per la documentació de les violacions dels drets humans
Presentació (per Bert Verstappen, HURIDOCS)
Comentaris, presentació y suggeriments per incloure els formats (aspectes mèdics/documentació clients ...)
Cloenda, comentaris dels participants.
Data, lloc, secretaria i tema de la nova reunió.

9. PROGRAMA DE DESENVOLUPAMENT DEMOCRÀTIC A PAÏSOS DE AMÈRICA CENTRAL

L'Institut de Drets Humans de Catalunya va iniciar durant l'any 1998 el desenvolupament del Programa de Cooperació amb Iberoamèrica, destinat a l'educació, la formació i la sensibilització de la societat catalana i de la societat iberoamericana, impulsant en ambdós continents els valors de la democràcia, els drets humans, la cooperació al desenvolupament i la solidaritat entre els pobles.

Fruit d'aquesta relació que l'Institut de Drets Humans de Catalunya manté amb diverses institucions de Centre Amèrica, durant aquest any 2000 s'ha col·laborat directament amb la Universitat de León de Nicaragua amb la organització del II Curs de Drets Humans. I s'està endegant un projecte de creació d'un Institut de Drets Humans vinculat a la Universitat Iberoamericana de Santo Domingo i un altre vinculat a la Universitat Autònoma Nacional de Mèxic.

10. PUBLICACIONS

Publicació del Conveni Europeu de drets Humans: l'Institut de Drets Humans de Catalunya ha traduït al català el conveni europeu de drets humans i l'ha editat durant aquest any 2000.

11. INICIATIVES PER LA PAU A EUSKADI

11.1 Manifest

Durant l'any 2000 l'Institut de Drets Humans de Catalunya, juntament amb l'Associació per a les Nacions Unides a Espanya, el Centre Unesco de Catalunya i Justícia i Pau, han començat una sèrie d'activitats a fi de contribuir, en la mida de lo possible, a la pacificació d'Euskadi. Aquestes activitats es van iniciar a finals de 1999, concretament el 10 de desembre coincidint amb l'aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans, amb l'elaboració conjunta del "*Manifest de intel·lectuals catalans per a la Pau a Euskadi*", text elaborat per las quatre associacions esmentades i amb el suport de nombrosos intel·lectuals catalans.

11.2 Entrega del Manifest

El "*Manifest de Intel·lectuals Catalans per a la Pau a Euskadi*" va ser entregat al Lehendakari del Govern Basc, Sr. Juan José Ibarretxe, en una visita a Vitoria d'una delegació de les 4 associacions promotores. Aquesta delegació estava formada per les següents persones:

Sr. Joan Gomis, President de Justícia i Pau, Sr. Félix Martí, President del Centre Unesco de Catalunya, Sr. Jaume Camps, Vice-president de la Associació per a les Nacions Unides a Espanya i el Sr. José Manuel Bandrés, President de l'Institut de Drets Humans de Catalunya. La visita a Vitoria va incloure, a més de l'entrega formal del manifest, una visita al Parlament Basc i un dinar amb el President del Parlament, Sr. Juan María Atutxa.

11.3 Conferència del Lehendakari a Barcelona

Organitzada per les mateixes 4 associacions redactores del Manifest, el dia 11 de maig de 2000 el Sr. Juan José Ibarretxe, Lehendakari del Govern Basc, va ser convidat a donar una conferència a Barcelona sota el títol "*Conseguir la paz, respetar las ideas: la vía democrática*". La conferència es va celebrar a las 8 del vespre a la sala d'actes del Il·lustre Col·legi de Advocats de Barcelona.

11.4 Cicle de debats

Durant el mes de novembre de 2000, es va celebrar un cicle de debats sota el títol "*Euskadi: ideas i propostes per a la pau*". El cicle va consistir en quatre debats celebrats els dies 2, 9, 16 i 23 de novembre, a dos quarts de vuit del vespre, a la seu del Col·legi de Periodistes de Barcelona. Les conferències programades van ser las següents:

- **Dia 2 de novembre:**
Pedro Luís Arias, de Gesto por la Paz
Gorka Espiau, de Elkarri.
- **Dia 9 de novembre:**
Gaspar Martínez, Secretari general del bisbat de Bilbao
Alfonso Basagoiti, President del Círculo de Empresarios Vascos.
- **Dia 16 de novembre:**
Joan Sarasua, Bertsolari
- La conferència prevista pel dia **23 de novembre** es va suspendre degut a l'assassinat del Sr. Ernest Lluch, a mans de la banda terrorista ETA. Estava prevista la intervenció de Miquel Sellarès, director de *Debat Nacionalista* i Antoni Batista, periodista.

Com totes les activitats referents a aquest tema, l'organització va estar a càrrec de l'Institut de Drets Humans de Catalunya, conjuntament amb el Centre Unesco de Catalunya, Associació per a les Nacions Unides a Espanya i Justícia i Pau.

12. CARTA EUROPEA DE SALVAGUARDA DELS DRETS HUMANS A LES CIUTATS

El 17 d'octubre de 1998, amb motiu dels cinquanta anys de la Declaració Universal de Drets Humans de Nacions Unides, quaranta-una ciutats europees van firmar a Barcelona el "Compromís de Barcelona. Compromís de les ciutats pels drets humans", en el qual s'assumien, entre altres coses, el fet de "seguir cooperant de cara a la redacció d'una futura Carta europea de drets humans a les ciutats".

La tasca d'impulsar i difondre els acords signats es va encarregar a un grup de ciutats que, en l'actualitat, centren el seu treball en la redacció d'aquesta Carta, a partir dels resultats obtinguts a la Conferència de Barcelona.

L'objectiu bàsic va ser l'elaboració d'una Carta Europea de Drets Humans, text jurídic que poguessin signar ciutats europees. La Carta Europea de Drets Humans a les ciutats és un text articulat que desenvolupa els anomenats drets humans de proximitat, és a dir, la formulació dels drets humans de primera, segona i tercera generació, dels quals són titulars els habitants de les ciutats, en el marc de la relació específica entre el ciutadà i l'administració local.

L'Ajuntament de Barcelona va nomenar a l'Institut de Drets Humans de Catalunya com a entitat responsable de la coordinació científica del projecte de Carta Europea. Tasca que es va dur durant tot l'any 1999.

Així mateix i continuant amb aquest projecte, l'Ajuntament i l'Institut de Drets

Humans han signat un conveni de col.laboració en que l'Institut es comprometia a portar a terme la difusió de la carta en totes aquelles xarxes de les quals forma part l'Institut de Drets Humans de Catalunya, i es comprometia a col.laborar en la preparació de la III Conferència de Drets Humans a les Ciutats.

En aquest sentit, les tasques que ha portat a terme l'Institut en referència a la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat, són les següents:

- **Gener. Saint Denis (França):** reunió amb els responsables del projecte a Saint Denis per a discutir els resultats de la tercera reunió preparatòria (Barcelona, desembre 1999) i fixar el calendari de presentació del projecte de Carta a les diferents ciutats patrocinadores fins a la Segona Conferència de Drets Humans a la Ciutat.
- **1 d'abril. Barcelona (Casa Elizalde).** Primer Fòrum de debat del Projecte de la Carta. Prèviament, vàrem recollir totes les propostes d'esmenes al projecte de la Carta i les vàrem sistematitzar per capítols, d'acord amb l'estructura del Fòrum. Membres de l'Institut varen participar en els diferents grups de treball en què es va dividir el Fòrum i on es varen discutir les propostes d'esmenes. A més, el Magistrat Bandrés va obrir la jornada (juntament amb la regidora i el Sr. Casares) i el Dr. Saura va presidir un dels grups de treball (Grup F: Mecanismes d'aplicació). Posteriorment, l'Institut va recollir les conclusions dels diferents grups de treball i les seves propostes d'esmenes i en va fer un document únic i sistemàtic, com a propostes d'esmenes de Barcelona al projecte de Carta.

- **Abril. Tournée** de presentació del projecte de Carta pel nord d'Espanya. Pamplona (sessió amb una desena de municipis de Navarra) i Bilbao (sessió amb una desena de municipis bascos).
- **Principis de Maig. Saint Denis.** Darrera reunió del comitè científic. Aprovació del projecte definitiu de la Carta.
- **17-18 de Maig. Saint Denis. Segona Conferència Internacional de Drets Humans a la Ciutat. Presentació de la Carta.** Discussió del seu contingut. Signatura pública i oficial.
- **29 de Juny. Barcelona (Pati Llimona).** Reunió del Consell Assessor de la Carta. Debat sobre el procés de Saint Denis i proposta de nou fòrum per a "tornar" la Carta als ciutadans.
- **Octubre - Novembre.** Reunions amb Pilar Fransitorra per a preparar la memòria de Saint Denis. Més reunions del Consell assessor per a preparar el segon forum.

13. ALTRES ACTIVITATS I COL·LABORACIONS

13.1. Participació en conferències, col·loquis, seminaris i reunions internacionals

- Reunió Anual de Directors d'Instituts de Drets Humans, UNESCO, Paris, 22 a 24 de gener de 2001
- Participació els dies 23, 24 i 25 de març de 2000 de la Sra. Montserrat Tafalla a les reunions d'HURIDOCS, a Barcelona.

13.2. Participació en conferències, col·loquis, seminaris i reunions d'àmbit estatal

- Reunions convocades per l'oficina de Derechos Humanos del Ministeri d'Afers Exteriors a Madrid.
- Reunions a la Federació Catalana d'ONGs pels Drets Humans. Des de l'any 1997, l'Institut ha passat a formar part d'aquesta federació, participant activament en totes les campanyes dutes a terme per aquesta, com queda reflectit en l'Anuari de la Federació Catalana d'ONGs pels Drets Humans.
- Participació del Dr. Santiago Ripol i Carulla al programa TotsXTots de Catalunya Radio, per parlar sobre Euskadi i la figura d'Ernest Lluch.
- Participació el dia 29 de juny de 2000, del Sr. José Manuel Bandrés,

President de l'Institut de Drets Humans de Catalunya a les Jornades de Debats en llibertat, que va organitzar la Regidoria Delegada de Cooperació i Solidaritat de l'Ajuntament d'Hospitalet.

- Participació el dia 21 de novembre de 2000, del Sr. José Manuel Bandrés; President de l'Institut de Drets Humans de Catalunya al Congrés de Mediació organitzat per l'Ajuntament del Prat i la Diputació de Barcelona.
- Participació el dia 27 de novembre de 2000, del Sr. José Manuel Bandrés, President de l'Institut de Drets Humans de Catalunya a les Jornades sobre els Municipis i els drets humans, econòmics, socials i culturals, organitzat per l'observatori DESC i el fons Català de Cooperació al Desenvolupament, l'Ajuntament de Mataró i la Diputació de Barcelona.

Agraïments

L'Institut vol també agrair la tasca profitosa que han dut a terme els col·laboradors socials que han treballat amb nosaltres com a objectors de consciència.

L'Institut vol agrair especialment a tots i totes les voluntàries que han col·laborat diàriament a la realització de tots els objectius que ens havíem marcat en el camí de la difusió i l'ensenyament dels drets humans.

Per concloure

Un cop més, l'Institut de Drets Humans de Catalunya voldria agrair el suport de les institucions públiques, especialment:

*Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya
Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya
Diputació de Barcelona
Gabinet d'Integració Europea i Solidaritat de la Diputació de Barcelona
Ajuntament de Barcelona
Comissionat de l'Alcaldia per a la defensa dels drets civils de l'Ajuntament de Barcelona
Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona
Consell d'Europa
Nacions Unides
UNESCO
Parlament de Catalunya*

Aquestes institucions, amb llurs aportacions, han afavorit el correcte desenvolupament de les nostres activitats.

Finalment, i de manera especial, hem d'agrair a tots els socis el suport que han brindat a les diferents iniciatives i també llur participació, perquè han fet possible el desplegament de totes les tasques realitzades per l'Institut de Drets Humans de Catalunya durant l'any 2000.